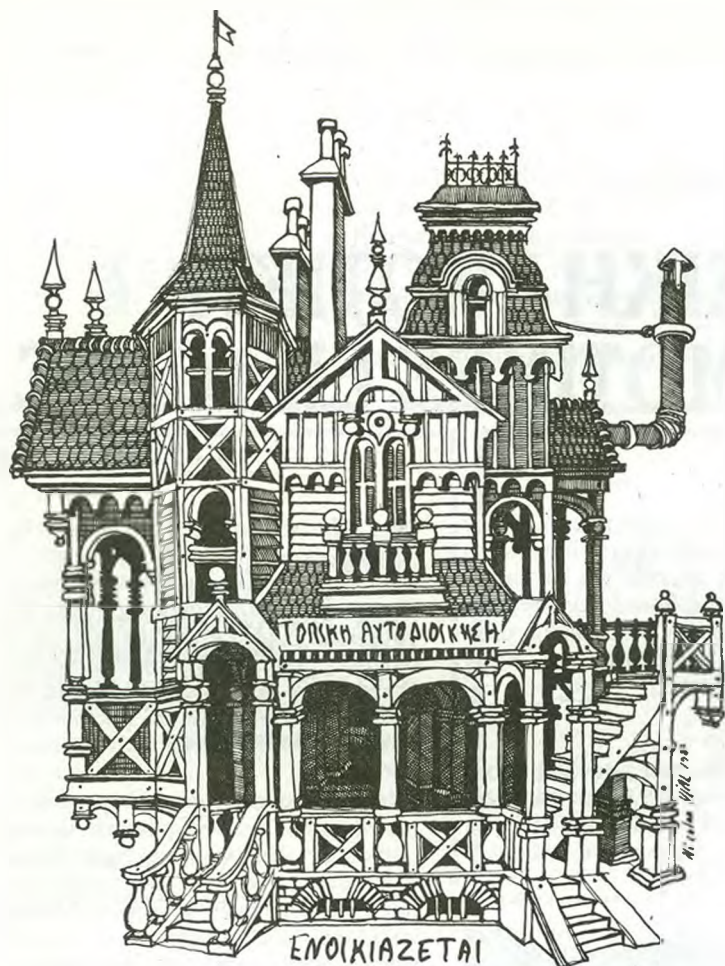

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Του Ν. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ

Το άρθρο αυτό δεν αποτελεί μια ολοκληρωμένη μελέτη του ζητήματος αλλά ορισμένες σκέψεις γύρω από το πρόβλημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αφορμή τις δημοτικές εκλογές. Θα έχει εκπληρώσει απόλυτα το στόχο του αν αποτελέσει αφορμή για συζητήσεις και άλλα άρθρα γύρω από το ίδιο ζήτημα.

Οι φεινές δημοτικές εκλογές γίνονται ένα χρόνο μετά την εξαγγελία από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ των νέων οικονομικών μέτρων λιτότητας για τη «σταθεροποίηση» της οικονομίας. Οι επιπτώσεις από τα μέτρα αυτά δεν άργησαν να φανούν στους εργαζόμενους. Η τρομερή αύξηση της ανεργίας, η πτώση του βιοτικού επιπέδου σαν αποτέλεσμα της καθήλωσης των μισθών και της ακρίβειας της ζωής, η άμεση επέμβαση των κατασταλτικών μηχανισμών σε κάθε απεργία ή κινητοποίηση των εργαζόμενων, είναι τα πιο χτυπητά αποτελέσματα της πολιτικής αυτής. Οι εκλογές αυτές, λοιπόν, αποτελούν μια καλή ευκαιρία για να διαπιστωθεί τι είδους συσχετισμός δυνάμεων έχει διαμορφωθεί στο πολιτικό επίπεδο ανάμεσα στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και στα κόμματα της αντιπολίτευσης. Ενώ, όμως, από τη μια έχουμε να κάνουμε με μια κυβέρνηση που επιμένει να υποστηρίζει πως μιλάει στο όνομα των εργαζόμενων και μάλιστα κάθε λίγο και λιγάκι να οραματίζεται σοσιαλιστικούς μετασχηματισμούς, ενώ στην πραγματικότητα — προς μεγάλη ανακούφιση διάφορων ιμπεριαλιστικών και καπιταλιστικών κέντρων — εφαρμόζει οικονομική πολιτική που πλήττει καίρια τους εργαζόμενους, από την άλλη διαπι-

στώνουμε πως το εργατικό κίνημα εμφανίζει έντονα σημεία κάμψης και σύγκλισης.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η εργατική τάξη έδειξε πως είχε διάθεση να αγωνιστεί ενάντια στα μέτρα αυτά. Περίτρανη απόδειξη η μαζικότητα των πρώτων απεργιών, αμέσως μετά την εξαγγελία των μέτρων. Αλλά οι απεργίες και οι κινητοποιήσεις από μόνες τους δε φτάνουν για να ανατρέψουν τη σημερινή κατάσταση. Σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά χρειάζονται καθαροί και πολύ συγκεκριμένοι ενωτικοί στόχοι, παράλληλα μ' ένα σχέδιο για μακρόχρονο αγώνα. Εδώ εντοπίζεται και το πρόβλημα καθώς τα μεγάλα εργατικά κόμματα αρνούνται να μπουν σε μια τέτοια διαδικασία. Με κάθε τρόπο αποφεύγουν μια κεντρική εξωκοινοβουλευτική σύγκρουση που θα μπορούσε να ανατρέψει τη σημερινή κυβέρνηση με το πρόσχημα ότι έτσι κινδυνεύουν ν' ανοίξουν το δρόμο στη δεξιά και την αντίδραση. Περιμένουν, λοιπόν, καρτερικά τα αποτελέσματα των εκλογικών αναμετρήσεων, χωρίς να αντιλαμβάνονται ότι μ' αυτό τον τρόπο ακριβώς σπέρνουν την ηττοπάθεια στους εργαζόμενους και ανοίγουν το δρόμο στην αντίδραση. Παρ' όλα αυτά οι δημοτικές εκλογές, τουλάχιστον

στα μεγάλα αστικά κέντρα, θα αποτελέσουν μια ένδειξη στο πολιτικό επίπεδο για τις διεργασίες που γίνονται στους κόλπους του εργατικού κινήματος.

Φυσικά, οι δημοτικές εκλογές βιώνονται από τους εργαζόμενους σαν ένα μέσο για την καλύτερευση των συνθηκών ζωής τους. Δεν είναι αδιάφορο για τους εργαζόμενους αν ένας δήμος βρίσκεται στα χέρια της δεξιάς ή σε κόμματα που μιλάνε στο όνομα της εργατικής τάξης και τα οποία οι εργαζόμενοι εμπιστεύονται δίκαια ή άδικα. Αυτή η πεποίθησή τους έχει μια μεγάλη δόση φαντασίας, αν και είναι αλήθεια ότι πολλές φορές οι δήμοι που ελέγχονται από εργατικά κόμματα πράγματι βελτιώνουν τις συνθήκες ζωής στο δήμο τους έστω κι αν αυτό γίνεται χάρη σε μια ταξική συνεργασία που είναι αποκαλυπτική σε ότι αφορά το συνολικό πολιτικό πρόγραμμα των εργατικών αυτών κομμάτων και των εκλεγμένων αντιπροσώπων τους.

Για τους λόγους αυτούς είναι σημαντικό να κατανοήσουμε την πραγματική φύση των θεσμών αυτών.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΟΙ

Βασικό στόχο κάθε αστικής επανάστασης αποτελεί η σύσταση ενός εθνικού κράτους με συγκεκριμένη γεωγραφική πολιτική και θεσμική ενότητα. Η τοπική αυτοδιοίκηση δημιουργήθηκε ιστορικά από τις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες των ανθρώπων μέσα στις συγκεκριμένες παραγωγικές τους σχέσεις, και δεν αποτελεί δημιουργημα του κράτους. Η ιστορία των δήμων σχετίζεται με τη συμμαχία ανάμεσα στη μεγάλη αστική τάξη και τα μεσαία στρώματα. Οι δήμοι είναι ο κατ' εξοχήν χώρος όπου εκφράζονται τα μεσαία αυτά στρώματα και ο θεσμός στον οποίο αναλαμβάνουν ευθύνες. Από τη μια, λοιπόν, μέσα από τους δήμους θα αναπτυχθεί ένα στρώμα τοπικών αρχόντων που δίνουν τοπικά μια αίσθηση κοινωνικής συνοχής. Από την άλλη όμως το κράτος θα εμφανιστεί για να επιβάλλει το συγκεντρωτικό και αυταρχικό του πλαίσιο αφήνοντας ελάχιστη αυτονομία στην τοπική αστική τάξη. Η τάση αυτή θα ενισχυεται συστηματικά τουλάχιστον μέχρι τις εκλογές του 1981. Η εκβιομηχάνιση και η γρήγορη δόμηση, η κινητικότητα του πληθυσμού, είναι φαινόμενα που θα μεταβάλλουν την τοπική ζωή και το ρόλο των τοπικών αρχόντων. Ο όλο και μεγαλύτερος ρόλος του κράτους στη χρημα-

τοδότηση και προγραμματισμό, την αναγκαία υποδομή την απαραίτητη στην οικονομική ανάπτυξη, αναγκάζει την κεντρική εξουσία να αυξάνει τον έλεγχο και να αναλαμβάνει τη στελέχωση μεγάλων οργανισμών.

Αυτή η κατάσταση επιτρέπει να ορίσουμε το δήμο σαν μια τοπική δικτύωση που ελέγχεται στενά από τον κρατικό μηχανισμό, αλλά και σαν ένα θεσμό που βρίσκεται σε κρίση.

Για την πλειοψηφία των εργαζόμενων ο δήμος αποτελεί ένα θεσμικό πλαίσιο που, αντίθετα από το Κοινοβούλιο είναι δυνατό κανείς να επέμβει και να έχει κάποιο αποτέλεσμα. Αυτή η εντύπωση ενισχύεται φυσικά και από τον ρεφορμισμό των εργατικών κομμάτων, έχει όμως και βαθύτερες ρίζες.

Πράγματι, όσο το Κοινοβούλιο φαίνεται σαν ένας θεσμός όπου τίποτα δεν αποφασίζεται και όπου απλά καταγράφονται αποφάσεις που έχουν ληφθεί αλλού, τόσο ο δήμος φαίνεται κατ' αρχήν να είναι ένας χώρος στον οποίο φαίνεται να είναι δυνατή η αποτελεσματική κοινωνική διαχείριση διάφορων τοπικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση δηλαδή που έχει επιλεγεί π.χ. μια πολιτική ανάπτυξης μιας κοινωνικής, πολιτιστικής ή αθλητικής υποδομής, αυτή φαίνεται να είναι δυνατό να εφαρμοστεί. Έτσι γίνεται πιστευτό ότι μια δημοκρατική και εργατική διαχείριση είναι δυνατή.

Πέρα όμως από τα φαινόμενα, ποια είναι ακριβώς η πραγματικότητα; Ποιος πράγματι αποφασίζει για τα δημοτικά προβλήματα; Είναι αλήθεια ότι στο δήμο ο δήμαρχος έχει μεγαλύτερη εξουσία. Όμως, στα πλαίσια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούνται δυο εξουσίες. Η τοπική και η παραχωρούμενη από το κράτος. Με τη δεύτερη το κράτος αναθέτει στους δήμους την εφαρμογή σε ορισμένους τομείς αποφάσεων που έλαβε η κεντρική εξουσία. Με την πρώτη εξουσία, ο δήμος είναι υπεύθυνος για τη δημοτική περιουσία, για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, για τη διαχείριση των εσόδων. Όλα αυτά, βέβαια, κάτω από το άγρυπνο μάτι του κράτους που ελέγχει τους δήμους μέσα από τους νομάρχες. Η εξουσία της νομαρχίας και των άλλων κρατικών οργάνων είναι τέτοια ώστε να μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να ακυρώσει αποφάσεις, ακόμα και να υποκαθιστά την τοπική αρχή. Γενικά ο δήμος ελέγχεται διαρκώς είτε διοικητικά είτε οικονομικά είτε τεχνικά. Και φυσικά πολύ λίγη σημασία έχει αν ο δήμος ελέγχεται από το κράτος πριν ή αφού ληφθούν οι αποφάσεις. Παραμένει, πάν-

τως, το γεγονός ότι το κράτος έχει τον τελευταίο λόγο.

Από τη μια, λοιπόν, η διαχείριση της τοπικής ζωής είναι αρμοδιότητα των τοπικών αρχών. Από την άλλη οι μεγάλες αποφάσεις, οι κεντρικές πολιτικές επιλογές που αφορούν το δήμο, είναι έργο της κεντρικής εξουσίας. Έτσι, μεγάλα έργα αποφασίζονται χωρίς γνώμη των τοπικών δημοτικών αρχών (πρόσφατο παράδειγμα τα μεγάλα έργα που εξήγγειλε για την Αθήνα ο Κουλουμπής). Αυτή η αντίθεση δημιουργεί δυσαρέσκεια και προστριβές ανάμεσα στις τοπικές αρχές και την κεντρική εξουσία. Μόνιμο πρόβλημα και αιτία οξυμένων σχέσεων ανάμεσα στην κεντρική εξουσία και τους δήμους αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο η πρώτη κατανέμει στη δεύτερη τους οικονομικούς πόρους.

Η θεσμική κρίση που κλονίζει στους δήμους σήμερα αποτελεί μια δομική κρίση αντανάκλαση της γενικότερης κρίσης που αντιμετωπίζει το αστικό κράτος. Η κρίση αυτή εκφράζεται με το προοδευτικό χάσιμο από την κεντρική εξουσία του ελέγχου που ασκούσε μέσω των δήμων πάνω στην κοινωνία.

Ο ΡΕΦΟΡΜΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΟΙ

Τα ρεφορμιστικά κόμματα, σοσιαλδημοκρατικά ή κομμουνιστικά, αντιμετωπίζουν το ζήτημα της τοπικής αυτοδιοίκησης διαφορετικά απ' ότι η δεξιά. Έτσι, προτείνουν μέτρα που έχουν στόχο την αύξηση της αυτονομίας των δήμων όπως π.χ. ο έλεγχος του νομάρχη να μην προηγείται αλλά να έπεται των αποφάσεων, ώστε απλά να ελέγχεται η νομιμότητά τους, ή ακόμα η ενίσχυση των οικονομικών πόρων των δήμων, ή η θεσμοθέτηση οργάνων άμεσης συμμετοχής των δημοτών στη λειτουργία του δήμου (ανοιχτές συνεδριάσεις δημοτικού συμβουλίου, εκλογή συνοικιακών συμβουλίων κλπ.)

Τα όρια που θέτουν από μόνα τους τα κόμματα αυτά στην αντίληψή τους για την τοπική αυτοδιοίκηση μεταφράζουν έμπρακτα τη διάθεσή τους να τροποποιήσουν ορισμένους θεσμούς του αστικού κράτους, χωρίς όμως να θέσουν σε αμφισβήτηση την ίδια την ύπαρξή του.

Για τα ρεφορμιστικά κόμματα η κατάκτηση των δήμων δεν αποτελεί απλά μια επίδειξη δύναμης στο εκλογικό επίπεδο, πριν από μια τελική αναμέτρηση σε βουλευτικές εκλογές. Έχει συνήθως την έννοια της κατάκτησης των πρώτων βημά-

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

των που θα οδηγήσουν αργά, σταθερά και κυρίως σταδιακά στην κατάκτηση της εξουσίας. Η καθημερινή προοπτική των εκλεγμένων αντιπροσώπων τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και των δυο Κ.Κ. αποδεικνύει την αλήθεια των παρακάτω λόγων. Σέβονται στην άσκηση των καθηκόντων τους, με θρησκευτική θα μπορούσαμε να πούμε ευλάβεια, την ασκήσιμη νομιμότητα.

Η αρχή της υπεράσπισης της αστικής δημοκρατίας καταλήγει να εκφράζει απλώς την υπεράσπιση κάποιων «κεκτημένων» του δήμου. Στη ρεφορμιστική λογική πάντως, οι δήμοι κατέχουν στρατηγική θέση στη μετάβαση στο σοσιαλισμό. Αποτελούν το πρώτο στήριγμα στην πορεία κατάκτησης της εξουσίας. Στη λογική τους για τη μετάβαση στο σοσιαλισμό, οι ρεφορμιστές αντιγράφουν το σχήμα της αστικής επανάστασης. «Ξεχνούν» απλά ότι η εργατική τάξη και οι σύμμαχες δυνάμεις της δεν μπορούν να κυριαρχήσουν οικονομικά και πολιτικά, αν προηγουμένα δεν καταφέρουν να καταστρέψουν την κρατική μηχανή του αστικού κράτους. Γι' αυτό εξάλλου και η προλεταριακή επανάσταση διαφέρει τόσο ριζικά από τη δημοκρατική αστική επανάσταση.

Φυσικά, το «θεωρητικό λάθος» των ρεφορμιστών δεν είναι αποτέλεσμα μιας λανθασμένης ανάγνωσης των κλασικών. Είναι μια εκ των υστέρων δικαιολόγηση μιας πρακτικής ταξικής συνεργασίας, που έχει ριζώσει βαθιά μέσα στην εργατική τάξη.

ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η διαίρεση ανάμεσα σε Εργασία/κατοικία, οι άθλιες συνθήκες των μεταφορικών μέσων, η έλλειψη κάθε είδους υποδομής (σχολείων, βρεφονηπιακών σταθμών, κέντρων υγείας, αθλητικών κέντρων) η μόλυνση του περιβάλλοντος, είναι προβλήματα που απέκτησαν τα τελευταία χρόνια εκρηκτικές διαστάσεις και οι εργαζόμενοι εδώ και χρόνια, άρχισαν να κινητοποιούνται γι' αυτά. Η αστική τάξη, όπως υπηραμμίσαμε, προσπαθεί να απαντήσει με τη συγκέντρωση των εξουσιών και με απόπειρες ενσωμάτωσης. Είναι γεγονός ότι σε συνθήκες επαναστατικής ανόδου όπου η εργατική τάξη αμφισβητεί την κεντρική εξουσία, οι εργαζόμενοι ασχολούνται με τα προβλήματα αυτά. Έτσι, διαπιστώσαμε σε πολλές χώρες όπως η Χιλή, η Πορτογαλία, η

Ιταλία, και η Ισπανία, τη γέννηση μορφών αυτοοργάνωσης στους τόπους κατοικίας. Οι δομικές μεταβολές που επέφερε στην αστική κοινωνία ο ύστερος καπιταλισμός έπαιξαν αναμφίβολα ρόλο (π.χ. η διαίρεση ανάμεσα σε Εργασία/κατοικία, νέες ανάγκες, που δημιουργήθηκαν με την άνοδο του βιωτικού και πολιτιστικού επιπέδου των μαζών, οι νέες τεχνολογίες κλπ.) Αυτές οι λίγες παρατηρήσεις αρκούν για να θέσουν στους επαναστάτες νέα προβλήματα γύρω από την επαναστατική διαδικασία, όπως π.χ. πώς οι αγώνες των αστικών κέντρων μπορούν να ενσωματωθούν στη γενικότερη πάλη της εργατικής τάξης ενάντια στο καπιταλιστικό σύστημα. Ακόμα, ποιες διεκδικήσεις εργατικού ελέγχου μπορούν να ενώνουν τους αγώνες στον τόπο δουλειάς με τους αγώνες στους χώρους κατοικίας. Πώς μπορεί να αρθρωθεί η πάλη στους τομείς αυτούς με την ενδεχόμενη συμμετοχή στους δημοτικούς θεσμούς.

Βασικό λάθος των ρεφορμιστών είναι να πιστεύουν ότι μπορεί να υπάρξει έλεγχος των εργαζομένων πάνω στους αστικούς θεσμούς. Μια τέτοια θέση, μοιραία αγνοεί τελείως το ρόλο των δημοτικών θεσμών μέσα στα πλαίσια του κρατικού μηχανισμού.

Να προσθέσουμε εδώ, ότι όπως συμβαίνει μ' όλους τους θεσμούς, έτσι και με το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι ρίζες του βρίσκονται στη διαίρεση της εργασίας στη διαίρεση, ανάμεσα στο δημόσιο και στο ιδιωτικό, ανάμεσα στο πολιτικό και το οικονομικό. Ο ρόλος αυτός εντείνεται στις σύγχρονες κοινωνίες με το διαχωρισμό σε χώρους παραγωγής και σε χώρους κατοικίας. Ο θεσμός των Δήμων και Κοινοτήτων δεν είναι ουδέτερος ώστε να μπορεί σήμερα να βρίσκεται στα χέρια των κυρίαρχων τάξεων και αύριο, μετά από κινητοποίηση των εργαζομένων να περάσει και να βρίσκεται απλά

στα χέρια τους.

Γι' αυτό και οι ρεφορμιστές στα πλαίσια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όταν συμμετέχουν σ' αυτή, αναγκάζονται στην πραγματικότητα να συνδιοικούν. Η θεσμοθέτηση του ελέγχου των εργαζομένων στα πλαίσια της αστικής κοινωνίας αποστερεί τον έλεγχο αυτό, από κάθε ανατρεπτικό και αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο που μπορεί να έχει. Μεταβάλλεται είτε το θέλουμε είτε όχι, σε μια μορφή συνδιοίκησης.

Από τη στιγμή που οι εργαζόμενοι οργανώνονται και κινητοποιούνται για τις υποθέσεις που τους αφορούν, στους εργασιακούς χώρους ή στους χώρους κατοικίας, οι βασικές ισορροπίες που έχει πετύχει το αστικό κράτος κλονίζονται. Ο έλεγχος στην περίπτωση αυτή, δεν μπορεί να λειτουργήσει στα πλαίσια της αστικής δημοκρατίας και της καθολικής ψήφου. Στηρίζεται αντίθετα στην κινητοποίηση των μαζών, στην εφαρμογή της εργατικής δημοκρατίας και στο συσχετισμό των δυνάμεων που αναπτύσσεται. Μια τέτοια λειτουργία, είναι αδύνατο να θεσμοθετηθεί. Στη μάχη αυτή, κάποια από τις δυο πλευρές θα πρέπει να υποχωρήσει.

Όπως δε δεχόμαστε τον έλεγχο, δε δεχόμαστε και την ιδέα του εκδημοκρατισμού των θεσμών. Γιατί και ο στόχος αυτός αποκρύπτει τον ταξικό χαρακτήρα του θεσμού και την άμεση σχέση του με τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής. Η πρακτική έλεγχου του προλεταριάτου στην καπιταλιστική κοινωνία, δεν έχει σαν στόχο να εισαγάγει περισσότερη δημοκρατία στον αστικό κρατικό μηχανισμό. Με τις κινητοποιήσεις του το προλεταριάτο έχει σαν στόχο να υπερασπίζεται τις δημοκρατικές του ελευθερίες κι αν προσπαθεί να επιβάλλει κι άλλες στην αστική τάξη, το κάνει με μοναδική επιδίωξη να αυξήσει τα περιθώρια δράσης του. Δεν πρέπει όμως να συγχέουμε τις ελευ-

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

θερίες αυτές με τους αστικούς θεσμούς που υποτίθεται ότι τις αντιπροσωπεύουν. Στόχος του εργατικού ελέγχου είναι να ενώσει την εργατική τάξη πάνω σε ξεκάθαρους στόχους ώστε να αυξήσει το οργανωτικό της επίπεδο ανεξάρτητα από το αστικό κράτος. Έτσι, δεν υπάρχει ανάγκη για έλεγχο του αστικού κράτους, αλλά ανάγκη απόκτησης των μέσων εκείνων που είναι απαραίτητα για το χτίσιμο μιας άλλης εξουσίας ανταγωνιστικής, που θα σταθεροποιηθεί μόνο μετά την καταστροφή του κράτους.

Συνεπώς, το πρόβλημα της «τοπικής εξουσίας» παίρνει ένα διαφορετικό νόημα, αφού για την εργατική τάξη το ζήτημα είναι να αποκτήσει τα απαραίτητα μέσα για να πάρει στα χέρια της τις υποθέσεις της και ξεκινώντας απ' αυτό, να εισχωρήσει στους τομείς που συνήθως ανήκουν στην αποκλειστικότητα του αστι-

κού κράτους. Πρόκειται για την ίδρυση τοπικό επίπεδο, όπως και σε εθνικό, μιας άλλης εξουσίας ριζικά διαφορετικής από την αστική.

Παραμένει το ζήτημα του καθορισμού των συγκεκριμένων αιτημάτων τα οποία είναι δυνατό σήμερα στην Ελλάδα να αποτελέσουν αφειρητά μια σειράς αγώνων για την ποιότητα ζωής που να ενώνουν την εργατική τάξη και τους συμμάχους της και να ευνοούν την αυτοοργάνωσή τους. Αυτές οι αρχές πρέπει να διέπουν την πρακτική οποιουδήποτε επαναστατικού κόμματος σε κάθε δημοτική εκλογική αναμέτρηση. Πρέπει να διακρίνουν στόχους πάλι στα ζητήματα κατοικίας, υγείας, μέσων μεταφοράς κλπ. και να επιτρέψουν την κινητοποίηση ευρύτερων στρωμάτων. Για την αποτελεσματικότητα του αγώνα, μια διπλή πρακτική είναι αναγκαία. **Αφ' ενός είναι**

απαραίτητη η ενσωμάτωση των διεκδικήσεων αυτών μέσα στο πρόγραμμα των συνδικαλιστικών εργατικών οργανώσεων, και αφ' ετέρου οι τοπικές κινητοποιήσεις πάνω στα ζητήματα αυτά πρέπει να επιδιώκουν τη σύνδεσή τους με τους αγώνες και τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων στις επιχειρήσεις της περιοχής τους. Οι μορφές αυτοοργάνωσης, τα διάφορα συντονιστικά όργανα πάλης των εργαζομένων πρέπει να αποτελέσουν τα έμβρυα μιας άλλης εναλλακτικής εξουσίας. Μέσα από την πρακτική έλεγχο της παραγωγής, των μέσων μαζικής μεταφοράς, των συνθηκών ζωής και υγείας, το προλεταριάτο στρέφεται έμπρακτα ενάντια στους αστικούς θεσμούς.

15-9-1986

